

Öneri, Cilt 4, Yıl 7, Sayı 16, Haziran 2001

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayın Organıdır. Altı Ayda Bir Yayınlanır.

ENSTİTÜ ADINA SAHİBİ : Prof.Dr. Şadi Can SARUHAN
(Enstitü Müdürü)

YAYIN KURULU : Prof.Dr. Nevin DENİZ Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU
(Enstitü Müdür Yardımcısı) Prof.Dr. Tuncay KOCAMAZ
Prof.Dr. Emin ARTUK Prof.Dr. Müjdat ŞAKAR
Prof.Dr. Osman ALTUĞ Prof.Dr. Cengiz OKMAN
Prof.Dr. Ömer Faruk BATIREL Prof.Dr. Ayla OKTAY
Prof.Dr. Jale CİVELEK Prof.Dr. Ünsal OSKAY
Prof.Dr. Uğur DAİ Prof.Dr. Nurten GÜNAL
Prof.Dr. Nadir DEVLET Prof.Dr. Haluk SUMER
Prof.Dr. Suat OKTAR Prof.Dr. Münevver TURANLI
Prof.Dr. Celal ERBAY Prof.Dr. Rona TURANLI
Prof.Dr. Muzaffer DARTAN Prof.Dr. İlhan ULUDAĞ
Prof.Dr. Müçteba İLGÜREL Prof.Dr. Mustafa UZUN
Prof.Dr. Taner KARAHASANOĞLU Prof.Dr. Cevdet YAVUZ
Prof.Dr. Acar SEVİM Prof.Dr. Feryal İREZ

DANIŞMA KURULU : Prof.Dr. Hayri ÜLGEN (İstanbul Üniversitesi, İşletme Fak. Dekanı)
Prof.Dr. Erol EREN (Doğuş Üniversitesi, İİBF Dekanı)
Prof.Dr. Tamer KOÇEL (Kültür Üniversitesi, İİBF Dekanı)
Prof.Dr. İsmail EFİL (Uludağ Üniversitesi, İİBF Dekanı)
Prof.Dr. Taner BERKSOY (Bilgi Üniversitesi, İİBF Dekanı)

EDİTÖR : Prof. Dr. Uğur YOZGAT (ugur.yozgat@marun.edu.tr)

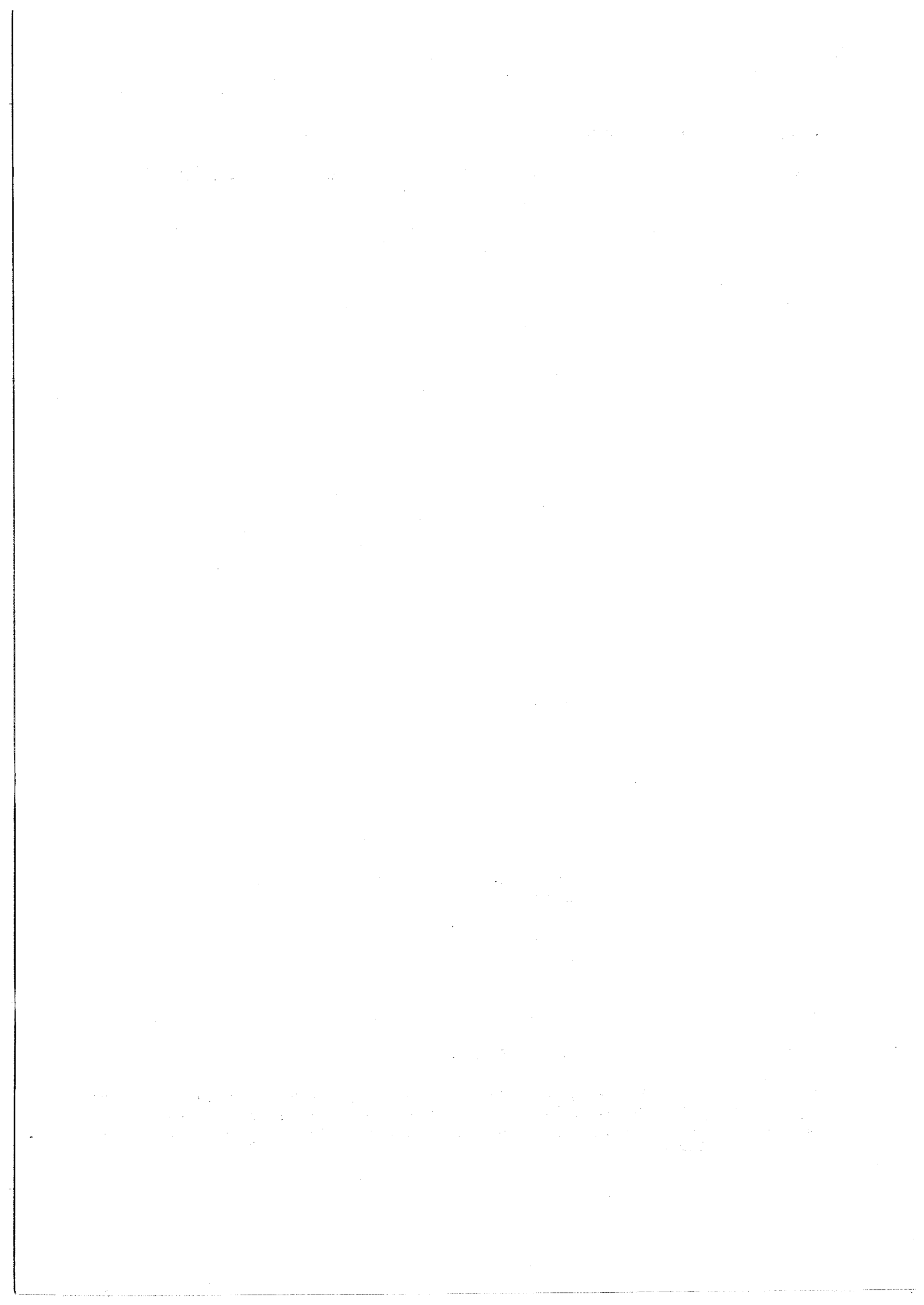
YAYINA HAZIRLAYANLAR : Prof. Dr. Uğur YOZGAT
Taylan SULLAOĞLU, Gül GÜRİSOY, Ayla Zehra ÖNCER (Arş. Grv.)

ADRES : Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ressam Namık İsmail Sok. 34590 Bahçelievler - İSTANBUL
Tel: (212) 584 14 44 - 554 78 09 - 506 47 24
Fax: (212) 506 88 61

KAPAK TASARIMI : M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü

BASKI : Çiftçioglu Matbaacılık

Dergide yayımlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu tarafından benimsendiği anlamına gelmez. Dergiden yazılar kaynak adı göstermek suretiyle aktarılabilir. Yayınlanması uygun bulunmayan yazılar geri verilmez. Yayın Kurulu yazının özüne dokunulmaksızın gerekli yazım ve cümle değişiklikleri yapabilir.

Öneri

İÇİNDEKİLER

Sunuş : Avrupa’da Lisansüstü Eğitim: Dünü – Bugünü ve Yarını Editör’den	Şadi Can Saruhan v Uğur Yozgat vii
Bilgi Toplumu, Eğitimde Kalite ve Avrupa Birliğiyle Entegrasyon Sürecinde Yükseköğretim	K. Turay Yardımcı ix
The Post-Graduate Studies in Social Sciences in Turkey: The Case of Marmara University, Institute of Social Sciences	Şadi Can Saruhan 1-14
Experiment and Reform in Graduate Education: The German Model of the Graduiertenkollegs	Robert Paul Königs 15-18
Development of a Common Core Curriculum for a "European PhD" within Biomedicine	Mikael Holst 19-21
Advantages and Disadvantages of Sojourns at Foreign Universities in the Research Training Period	Svein Kyvik 23-30
Research Degree Examining – Common Principles and Divergent Practices	S.D. Powell 31-44 H. Green C. McCauley M. Shaw
Empowering Postgraduate Students Through Online Career Mentoring	Ellis Rubinstein 45-49
Starting Postgraduate Education at a Small University	Kimmo Eriksson 51-54
Recent Developments in Postgraduate Education in the United Kingdom	Howard Green 55-60
Doctoral Qualifications in Relation to Professional Careers	Stephen Hoddell 61-67
Re-Thinking the Postgraduate Education: The Case of the University of Aveiro (Portugal)	Nilza Costa 69-74 Isabel Alarcão Jorge Frade
Postgraduate Students of Engineering in the Czech Republic – The Future of Science or a Dying Species?	Ladislav Musilek 75-80

Belçika'dan 2 ve Pakistan, Portekiz, İspanya, Litvanya, Estonya, Hırvatistan, Çek Cumhuriyeti ve Türkiye'den 1 katılımcı olmak üzere, **21 farklı ülkeden toplam 95 akademisyen** bir araya gelmiştir.

Konferans, The Situation for the Postgraduate Student (Lisansüstü Eğitim Alan Öğrencilerin Durumu), Internal Co-operation (Dahili İşbirliği), Structure and Content (Yapı ve İçerik) ve Career and Demand (Kariyer ve Talep) temalarından oluşturulmuş ve bu konulara ilişkin 18 bildiri sunulmuştur.

Konferansın ilk gününde, İsveç Yükseköğretim Kurumu Başkanı Sigbrit Franke'nin yaptığı açılış sunumunun ardından, Linköping Üniversitesi Rektörü Bertil Andersson da katılımcılara hoşgeldiniz konuşması yapmıştır. Daha sonra sırasıyla Agneta Bladh İsveç'teki yüksek öğretim sistemi ve Avrupa'daki yükseköğretimin genel durumu hakkında bilgi vermiş, Enric Banda ise konferansın temel içeriğini, "Lisansüstü eğitimin dünü – bugünü ve geleceği" adlı sunumuyla ele almıştır. Bu sunumun ardından aynı konu hakkında düzenlenen panelde Avrupa'da lisansüstü eğitimin tarihsel gelişimi, günümüzde ulaştığı nokta ve neler yapılabileceği tartışılmıştır.

Aynı gün, bildiriler için paralel oturumlar düzenlenmiş, her oturum 500 kişilik salonlarda ve oldukça kalabalık bir dinleyici kitlesi karşısında gerçekleşmiştir. Bildiri sunumları interaktif olarak ve son derece samimi bir ortamda, soru-cevap diyalogu sağlanarak yapılmıştır. Özellikle dinleyiciler arasında bulunan üniversite öğrencileri ve akademisyenler, hakkında fazla bilgi sahibi olmadıkları ülkemiz ve eğitim sistemimizle ilgili çeşitli sorular yöneltmişler, bu yolla ülkemiz ve lisansüstü eğitim hakkında bilmek istediklerini öğrenmeye çalışmışlardır.

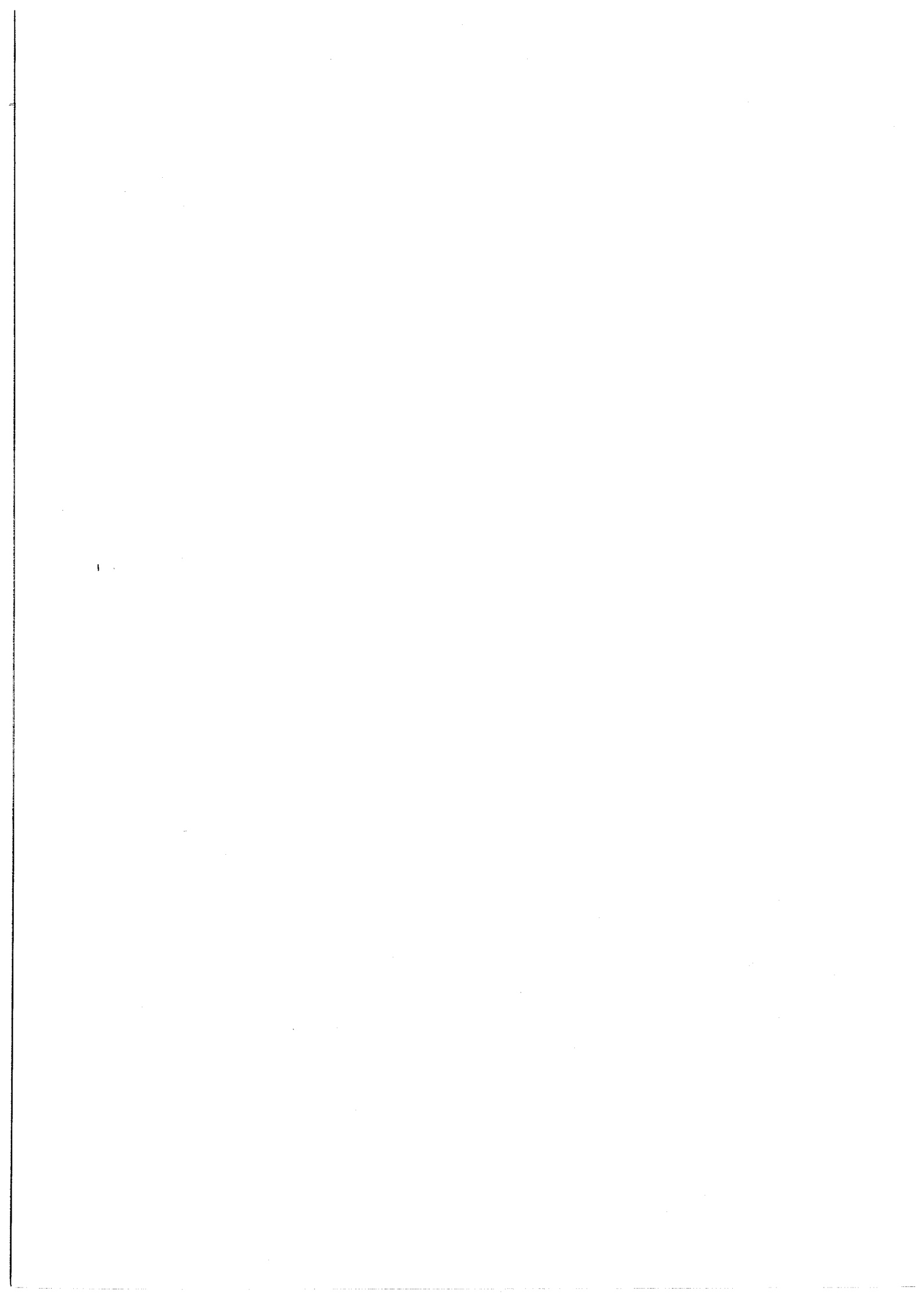
Konferansın ikinci gününde, ABB Direktörü Harry Frank yaptığı konuşmasında dünya çapında yüksek öğretimden beklentilere ve Avrupa'da lisansüstü eğitimlerini bitirmiş ve ABB'de çalışan araştırmacıların lisansüstü eğitimle ilgili izlenimlerine yer vermiştir. Bu konuşmanın ardından ise söz konusu araştırmacıların kendi izlenimlerini aktardığı bir panel düzenlenmiştir.

Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm dünyada ve özellikle Avrupa'da artık kendini ifade etmeye başladığı bu süreçte, ulusumuzun sosyo-kültürel yapısını, akademik ve bilimsel değerlerini, özellikle lisansüstü eğitimin tarihsel gelişimini anlatmak ve içinde bulunduğumuz

konumu tanıtmaq açısından, Üniöersitemizin katıldığı bu konferansın son derece faydalı olduğunu aldığımız geri bildirimlerde de görmekteyiz.

Yaratıcı ve üretken bilginin genç nesillere aktarılması, global akademik platformdaki yeniliklerin, bilimsel-teknolojik gelişmeler ve sosyal olgunlaşmanın Türk geçliğine sağlanmasının milli ve mesleki sorumluluklarımızın en önde geleni olduğu inancındayız.

Yılda iki kez yayımlanan dergimizin bu özel sayısında İsveç'te sunulan bildiri metinleri ile özellikle Avrupa Birliği ile entegrasyon üzerine yazılan makalelere yer vermeyi uygun bulduk. Bilginin paylaşıldıkça çoğalacağı inancıyla tüm okuyucularımıza yararlı olmasını diler, saygılar sunarım.

Editör'den

Prof. Dr. Uğur YOZGAT

Değerli Öneri Dergisi Okuyucuları,

2000-2001 eğitim öğretim yılının başarılı bir şekilde tamamlandığı bu günlerde on altıncı (özel) sayımızla, sizlerle, her zamanki gibi söylenen zamanda bir kere daha buluşmanın mutluluğunu yaşıyorum.

Bu sayımızdan itibaren hakemli bir dergi olarak yılda dört sayı ile karşınıza çıkmayı planladığımızın müjdesini de vermekten ayrıca gurur duyuyorum.

Yılda dört sayı çıkartmak bir çok kişiye hayal gibi gelse de bunun sizlerin değerli katkıları ile gerçekleştirilebileceğine inanıyorum.

Dergimizde yayınlanmak üzere yollanan makalelerin dergimizin en sonunda belirtilen şekil şartlarına uymaması hakem sürecinden geçecek olan eserlerin değerlendirilmesini geciktirmektedir. Yollanacak makalelerin hazırlanmasında **istenilen şekil şartlarına uyulmasına özen gösterilmesini rica ederim.**

Makalelerin yanında “**50-100 kelime arasındaki Türkçe ve İngilizce özetlerinin**” ve oluşturulacak bilgi bankamızda kullanılmak üzere makalelerinin “**anahtar kelimelerinin (keywords)**” de bir dosyada gönderilmesi gerektiğini bir kere daha hatırlatmak isterim..

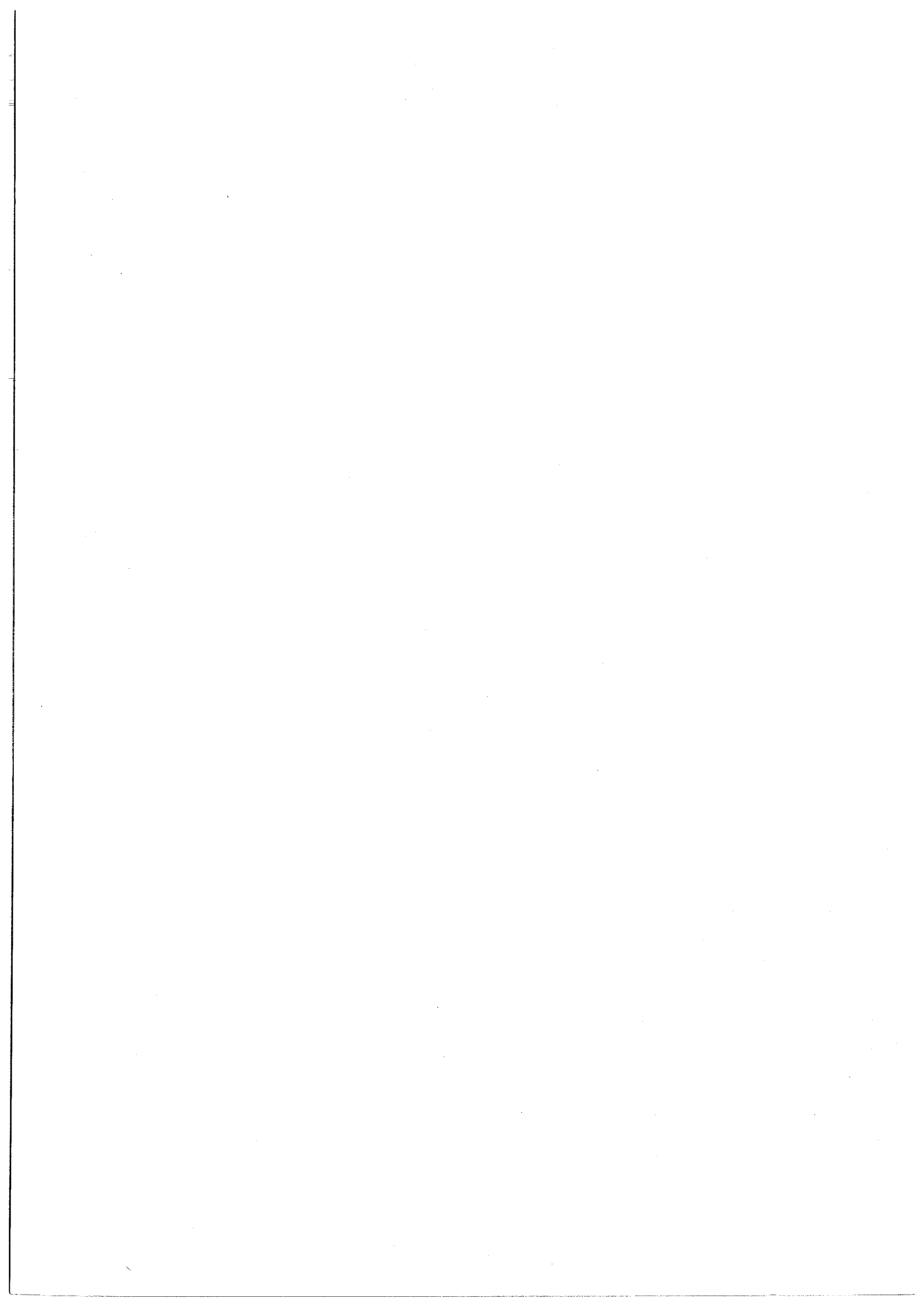
Değerlendirilmek üzere bize ulaştırılan makalelerin artan oranda internet üzerinden gönderilmesi sevindiricidir.

İşlemlere hız kazandırmak amacıyla makale, özet ve anahtar kelime dosyalarınızı ugur.yozgat@marun.edu.tr adresine yollayabilirsiniz.

Ayrıca her türlü soru, istek ve dilek ve eleştirilerinizi de ugur.yozgat@marun.edu.tr adresine bildirebilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere, neşeli ve aydınlık günler sizinle olsun.

Saygılarımla

BİLGİ TOPLUMU, EĞİTİMDE KALİTE VE AVRUPA BİRLİĞİYLE ENTEGRASYON SÜRECİNDE YÜKSEKÖĞRETİM

Prof. Dr. K. Turay Yardımcı
Marmara Üniversitesi Rektörü

Teknolojinin baş döndürücü bir ivme kazandığı, ülkelerarası sınırların kalktığı, bilgi toplumuna doğru hızlı bir geçişin yaşandığı günümüzde kurumsallaşma ve sürekli gelişme üniversiteler için bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda, insana odaklı, katılımcı yönetim anlayışını benimseyen, vizyon ve misyonunu örgüt kademelerine yaygınlaştırmış, güçlü bir entelektüel sermayeye sahip, öğreten ve aynı zamanda öğrenen üniversiteler yeni milenyumda başarılı olabileceklerdir. Ulusların zenginliğinin büyük ölçüde o ülkedeki eğitimin ve özellikle de yükseköğretimin kalitesine bağlı olduğu düşüncesinden yola çıktığımızda, bireylere çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazandırarak nitelikli ve yetkin düzeye ulaştırmayı hedefleyen üniversiteleri, kalkınma sürecinde büyük sorumluluklar beklemektedir. Bilimsel gelişmelerin hızlandığı, rekabetin uluslararası bir niteliğe büründüğü çağımızda bilginin en önemli ekonomik ve politik güç halini aldığı gerçeğinden hareket eden Üniversitemiz, evrensel değerlere açık, bilgi üretimine katkıda bulunan, analitik düşünceye ve kavramsal beceriye sahip, özgüveni yüksek, yaratıcı bireyler yetiştirmeyi temel amaç edinmiştir.

Üniversitemiz sürekli gelişim felsefesi ile sürdürülebilir bir mükemmellik düzeyine erişmeyi hedeflemektedir. Sinerji yaratacak işbirliklerine gidilmesi, iyileştirme çabalarına birey ve takım düzeyinde katılımın özendirilmesi ve desteklenmesi, süreçlerin daha fazla değer yaratacak biçimde tasarlanması, sürekli öğrenmenin teşvik edilmesi bu amaca yöneliktir. Öğrencilerden, iş dünyasından ve medyadan sistematik olarak aldığımız geri bildirimlerden eğitim sürecimizde etkin olarak yararlanılmaktadır. Bir bilgi merkezi olarak Üniversitemiz eğitim ve araştırma faaliyetlerinin yanı sıra çevresi ile etkin biçimde etkileşimde bulunmakta, sosyal ve kültürel alanlarda çeşitli kurumlarla ortak çalışmalar yapılmaktadır.

Giderek genişleyen Avrupa ailesinin ayrılmaz bir parçası olan ülkemiz, gün geçtikçe daha da derinleşen Avrupa'daki entegrasyon sürecinin her aşamasında yerini almayı amaç edinmiştir. Diğer yükseköğretim kurumları gibi Üniversitemizi de bu süreç boyunca ve sonrasında önemli görevler beklemektedir. Bu bağlamda, eğitim kalitesinin artırılması üniversitelerin öncelikleri arasında başta gelmektedir. Helsinki Zirvesi ile gündeme gelen ve üyeliğe aday ülkelerin yerine getirmesi gereken koşullar olarak lanse edilen Kopenhag Kriterleri, her alanda Avrupa Birliği (AB) normlarıyla uyumlu düzenlemeleri zorunlu kılmaktadır. Ekonomik ve finansal konularla birlikte gelişen ve neticede siyasal birliği amaçlayan Avrupa'daki entegrasyonun vazgeçilemez bir boyutu da eğitimidir. Bu bütünleşme içerisinde eğitimin rolü 25 Mayıs 1998 tarihli Sorbonne Deklarasyonu'nda belirtilmiştir. Adı geçen Deklarasyon, "Avrupa Yükseköğretim Alanı"nın kurma ve Avrupa vatandaşlığını zenginleştirme ve pekiştirmedeki görevleri vurgulamaktadır. Deklarasyona göre, "Avrupa Alanı"nın oluşmasında üniversiteler merkezi bir rol üstlenmektedirler.

Bologna'da 19 Haziran 1999 tarihinde yükseköğretim dünyasından temsilcilerin ve eğitimden sorumlu Avrupa ülkeleri bakanlarının katılımıyla gerçekleştirilen toplantıdan sonra yayımlanan ve "Avrupa Yükseköğretim Alanına Doğru" olarak adlandırılan Deklarasyon, Avrupa'daki yükseköğretim kalite sistemlerinin uyumu üzerinde yoğunlaşmıştır. Avrupa

Birliği'ne üye ülkelerin yanında Avrupa Ekonomik Platformu ile Avrupa Birliği'ne aday olan Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri tarafından da imzalanan "Bologna Deklarasyonu"nun ana amaçları; Avrupa ülkelerinde farklı yükseköğretim sistemlerinin yapısında ortak alanları araştırmak, bu sistemler arasında uyumu sağlayan yollarını bulmak ve gelecekte bu yapıların bütünleşmesinde etkisi olabilecek trendleri belirlemektir.

Deklarasyonda, eğitimde "Avrupa Alanı" kavramı içinde ve Avrupa yükseköğretim sistemi geliştirme inancıyla, aşağdaki amaçların rehberliği doğrultusunda adımlar atılması kararlaştırılmıştır :

- Kolay anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir bir eğitim sisteminin benimsenmesi,
- Esas olarak lisans ve lisansüstü olmak üzere iki ana bölüm temeline dayalı bir eğitim sisteminin uygulanması,
- Avrupa Kredi Transfer Sistemi (European Credit Transfer System-ECTS) gibi bir kredi sisteminin oluşturulması,
- Serbest dolaşımın etkili uygulanmasına karşı engelleri ortadan kaldırarak, öğrenci ve öğretim üyelerinin hareketliliğinin sağlanması.

Avrupa Birliği'nin 1995-1999 yıllarını kapsayan birinci SOCRATES programından alınan olumlu sonuçlar neticesinde, 2000-2006 periyodunu kapsayacak olan ikinci SOCRATES programı bekletilmeksizin uygulamaya konulmuştur. İlk SOCRATES programında yer almayan Türkiye'nin, ikinci SOCRATES programına katılma fırsatını yakalaması son derece olumlu bir gelişmedir. Bu fırsat, özellikle verilen eğitimin milli sınırları aştığı ve uluslararası boyutlara ulaştığı günümüzde Marmara Üniversitesi'ne de önemli görevler yüklemektedir.

Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından 24 Ocak 2000'de alınan 253/2000 sayılı karara göre, ikinci SOCRATES programı için 1 milyar 850 milyon Euro'luk bir bütçe ayrılmıştır. SOCRATES programının; bir "Bilgi Avrupası" yaratmak, Avrupa ülkeleri arasında eğitimin her düzeyinde güçlü bir işbirliğinin kurulmasına yardımcı olmak, Avrupa'nın kültürel ve bilimsel gelenekleri vasıtasıyla yükseköğretimi "Avrupalılaştırmak" ve öğrenciler için tatminkar istihdam fırsatları sağlamak gibi önemli amaçları bulunmaktadır.

SOCRATES programı, okul öncesi eğitimi de içine alarak eğitimin tüm evrelerini kapsamaktadır. Bununla beraber, programın Üniversitemizi doğrudan ilgilendiren boyutu ERASMUS'tur. ERASMUS, Avrupa üniversiteleri arasında öğrencilerin serbest dolaşımı yanında öğretim üyelerinin de değişimini sağlayan bir alt programdır. Bu program, öğrencilerimizin herhangi bir Avrupa üniversitesinde bir yıla kadar öğrenim görmesi için bir fırsat olacak, öğretim üyelerimize de önemli yararlar sağlayacaktır. Böylelikle öğrencilerimiz, bilgilerini ve kapasitelerini geliştirme, farklı Avrupa kültürlerinden genç insanlarla etkileşimde bulunarak deneyim kazanma imkanı bulacaklardır. Öğretim üyelerimiz de, bu program ile Avrupalı meslektaşları ile ortak projelerde yer alma fırsatını ve branşlarında ayrı bir deneyim ve uzmanlık kazanma olanağını elde edeceklerdir.

SOCRATES programının başlaması ve öğrenci hareketliliğinin artması eğitimde bazı düzenlemeleri de gerektirmektedir. Bu düzenlemelerden birisi olan ECTS sistemi, öğrenci hareketliliğini kolaylaştırmak ve öğrencilerin yurt dışında gördükleri eğitimlerin kendi ülkelerinde tanınmasını garanti altına almak için geliştirilmiştir. ECTS esas itibariyle ülkeler arasındaki eğitim ve notlandırma sistemlerindeki farklılıkların doğurduğu sorunlar nedeniyle ortak bir dilin kullanılmasına olanak tanımaktadır. Sistem, öğrencilerin yurt dışında aldıkları ve başarılı oldukları ders kredilerinin, bir yükseköğretim kurumundan diğerine transfer edilmelerini sağlamaktadır. ECTS'nin diğer öğrenci hareketliliği programlarından ayrılan en önemli özelliği ise, yurt dışında eğitim yapacak olan öğrencilere, ev sahibi üniversitenin akademik hayatına aktif

olarak katılımına imkan vermesidir. Ayrıca ECTS çerçevesinde yurt dışında öğrenim gören öğrenciler sadece bir süre için değil, isterlerse programlarını tamamlayana kadar gitmiş oldukları yükseköğretim kurumunda kalabilmekte, dilerlerse üçüncü bir yükseköğretim kurumuna da yatay geçiş yapabilmektedirler. Bu sistemde akademik tanınmanın garanti altına alınması amacıyla öğrenci, öğrencinin kendi kurumu ve yurt dışında öğrenim göreceği kurum arasında üçlü bir anlaşma yapılmaktadır. Lisansüstü eğitimde uluslararasılaşmanın gündeme gelmesiyle öğrenci değişim programları da önem kazanmıştır. Gerçekleşen gelişmeler sonucu öğrenciler, sağlanacak uluslararası kolaylıklardan, kredi transferlerinin şeffaflığından, diplomaların ve akademik çalışmaların kabulünden önemli yararlar sağlayacaklardır. Bu programlarda aktif olarak yer alabilmemiz için Üniversitemiz de ECTS sistemine geçme konusunda girişimlere başlamıştır.

SOCRATES'in Üniversitemizle doğrudan ilişkisi bulunan bir diğer alt programı ise Avrupa lisanslarının öğrenilmesinde gelişimi amaçlayan LINGUA'dır. Süregelen küreselleşme trendinin bir sonucu olarak, Türkiye'nin Avrupa'yla birlikte dünyayla entegrasyonu, Türk gençliğinin en az bir yabancı dili çok iyi bilmesini de zorunlu kılmaktadır. Marmara Üniversitesi, yabancı dil kursları düzenleyerek, akademik programlarını Türkçe'nin yanı sıra üç farklı Avrupa dilinde (İngilizce, Fransızca, Almanca) yürüterek, yabancı diller üzerine çalışmalar için bir bölüm ve araştırma merkezi kurarak yabancı dil konusunda elinden gelen çabayı göstermektedir.

Avrupa'daki entegrasyon sürecinde üniversiteler, bireylerin eğitimleriyle ilgili geniş kapsamlı bir sorumluluk almakla yükümlüdürler. Marmara Üniversitesindeki trend, Avrupa'nın diğer seçkin üniversiteleriyle birlikte "Avrupa Yükseköğretim Alanı"nda yer almaya yöneliktir. Çağdaş bir yükseköğretim kurumu olan Üniversitemizde bu değerli amaca yönelik olarak uzun süredir süren bir gayret bulunmaktadır.

Üniversitemizde yaşam boyu öğrenme (life-long learning) felsefesinin hayata geçirilmesine büyük önem vermekteyiz. Yükseköğretimin bu süreçte etkin biçimde yer alması için çeşitli öğrenci kesimlerine hitap edecek lisans ve lisansüstü programları, kurslar, sertifika programları düzenlemekte, konferans ve seminer gibi etkinliklerde bulunmaktayız. Üniversitemizde bu tip faaliyetlerin koordinasyonu için MÜSEM (Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi) oluşturulmuştur.

Üniversitemizde bilgi üretimine katkıda bulunmak ve teşvik etmek amacıyla sosyal, sağlık ve fen alanlarında hazırlanan projeler ve lisansüstü tezler Üniversitemiz Araştırma Fonu tarafından desteklenmektedir. Lisansüstü tezlerin teorik bilgi yanında uygulamaya da yönelik olması bilimsel bilginin hayata geçirilmesine olanak sağlayarak, ülke gelişimine katkıda bulunacaktır. Araştırma Fonu tarafından desteklenen projeler kapsamında, sanayide uygulanabilir nitelikteki buluşlara Üniversitemizin patent alma ve bu sayede koruma sağlama hakkı bulunmaktadır.

Yükseköğretimde son trendlere göz attığımızda sosyal ve etnik farklılık konusunun da giderek önem kazandığını görmekteyiz. Küreselleşen dünyamızda çeşitli sosyal ve etnik gruplardan gelen öğrencilerin beraber eğitim görmesi yükseköğretimde çeşitliliği sağlayacak ve yaratılan sinerji de o ölçüde büyük olacaktır. Bu bağlamda Üniversitemizde sosyal ve etnik çeşitliliği arttırmak ve desteklemek amacıyla yükseköğretim programlarına Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklardan; Sudan, Libya, Çin vb. çeşitli ülke ve kültürlerden öğrenci alınmaktadır. Ayrıca çeşitli Avrupa üniversiteleriyle de karşılıklı yazılı anlaşmalar yapılmıştır.

Vizyonumuz doğrultusunda "Bilgi Avrupası"na yönelik eğitim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Marmara Üniversitesi'nin bütün birimlerinde ve özellikle lisansüstü eğitimde bir yeniden yapılanma süreci başlatmış bulunmaktayız. 52'si tezli yüksek lisans, 10'u tezsiz yüksek lisans, 36'sı doktora olmak üzere toplam 98 lisansüstü programda faaliyet gösteren ve 6223 öğrencisi bulunan Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Avrupa ile entegrasyonun giderek daha büyük

önem kazandığı günümüzde EFMD (European Foundation for Management Development)'e üyelik ve akreditasyon için çalışmalarına başlaması son derece memnuniyet verici bir aşamadır.

Üniversitemiz eğitim kalitesini geliştirme ve teminat altına alma amacıyla gerçekleştirdiği kurumsal değerlendirme çalışmaları sonucunda bir "Öz Değerlendirme Ön Raporu" hazırlamıştır. Raporda Üniversitemiz kendisini değerlendirmeye tabi tutarak SWOT analizini gerçekleştirmiş, güçlü ve zayıf yönlerini belirterek, dış çevredeki fırsat ve tehditleri ele almıştır. Raporu inceleyen üyesi olduğumuz Avrupa Üniversiteler Birliği (CRE)'nin dört değerlendircisi; Hollanda Tilburg Üniversitesi eski Rektörü Prof.Dr. Len F.W. de Klerk, İngiltere North London Üniversitesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Brian Roper, Hollanda Twente Yükseköğrenim Çalışmaları Merkezi İkinci Danışmanı Dr. Adrian C.L. Verkleij, Finlandiya Yükseköğretim Değerleme Kurumu Başkanı Prof.Dr. Jarmo Visakorpi; öz değerlendirme proje ekibi, akademik ve idari kadro, öğrenciler, dış müşterilerle tanışmak, Üniversitemizin kurumsal değerlendirme çalışmalarının ön değerlemesini yapmak üzere 19-21 Mart 2001 tarihleri İstanbul'a gelmiştir. Değerleme ekibinin Üniversitemiz hakkında olumlu izlenimlerle ayrılmış olması memnuniyet vericidir. Ziyaret sonucunda alınan geri bildirimler doğrultusunda Üniversitemiz kendisini geliştirmeyi sürdürecektir.

Üniversitemiz ile Bremen Üniversitesi arasında 29 Eylül 2000'de yapılan Anlaşma Memorandumu (Memorandum of Understanding) temel alınarak, bilimsel araştırma ve eğitimle ilgili tüm alanlarda işbirliğini içeren "Akademik İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır. Anlaşma 12 Nisan 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Akademik işbirliği kapsamında taraflar;

- Lisans ve yüksek lisans öğrencileri, bilim adamları ve üniversite yöneticilerinin karşılıklı değişimini teşvik edeceklerdir. Bu bağlamda, katılımcı öğrencilere bilimsel destek verecekler, verilen eğitimin tanınmasını çift taraflı olarak sağlayacaklardır.
- Ortak eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasını destekleyeceklerdir. Ortak eğitim imkanları, hem kısa süreli eğitimleri (örneğin yaz kursları) hem de 1-2 yıllık programları (örneğin master) kapsayacaktır. Ortak eğitim programlarının içerikleri, uyumlaştırıcı kurslar ve eğitim modülleriyle zenginleştirilecek; böylece ortak mezuniyet dereceleri verilebilecektir.
- Bilimsel konferans ve seminerler düzenleyeceklerdir. Her yıl uluslararası düzeyde ortak bir bilimsel konferansın dönüşümlü olarak İstanbul ve Bremen'de gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Ortak bilimsel araştırma projeleri yürütülmesini teşvik edeceklerdir. Bu amaçla akademisyenlerin karşılıklı iletişim kurmasını ve karşılıklı bilgi akışını özendirileceklerdir.
- Eğitim alanında yeni araçların geliştirilmesi ve ortak kullanımı konusunda yakın işbirliği içinde olacaklardır.

Ayrıca belirtmek istediğim bir husus daha var. 4-5 Mayıs 2001 tarihleri arasında İsveç Yükseköğretim Kurulu tarafından Linköping Üniversitesi'nde düzenlenen "Avrupa'da Lisansüstü Eğitim: Dünü, Bugünü ve Yarını (Post-Graduate Education in Europe: Past-Present and Future)" adlı konferansta Sosyal Bilimler Enstitümüz Müdürü Prof.Dr.Şadi Can SARUHAN, sunduğu bildirisi ile Üniversitemizi başarıyla temsil etmiştir. Türkiye'de lisansüstü eğitimin, Enstitümüzün, lisansüstü programlarının ve faaliyetlerinin tanıtıldığı bildirimiz büyük ilgi görmüştür. Konferansta lisansüstü eğitimle ilgili karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmuş, Avrupa'nın çeşitli üniversitelerindeki lisansüstü programları tartışılmıştır.

Ülkemizin Avrupa ile entegrasyonu sürecinde Marmara Üniversitesi olarak üzerimize düşen sorumlulukların bilincindeyiz ve bu doğrultuda çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.